

DISSERTATIO II.
DE SVCCESIONE PACTITIA
AD
DECISION. ELECTORAL. XIII.

DE ANNO 1746.

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
CONSENSV
PRAESIDE
D. HENR. GODOFREDO BAVERO
PANDECTT. ANTECESS. O. RELL.
IN AVDITORIO ICTORVM
D. XXVIII. SEPTEMBER. A. C. CIDI CCCLXXI.
AD DISCEPTANDVM PROPONIT
ERNESTVS DAVIDES HELM
HETTSTAEDT. MANSFELD.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA

DISSERTATIO
DE SYMPHYSE PACTITIA

DECISIONE INTEGRALI XIII

IN SYMPHYSE PACTITIA

DE SYMPHYSE PACTITIA

IN SYMPHYSE PACTITIA

DE SYMPHYSE PACTITIA

IN SYMPHYSE PACTITIA

Q. D. B. V.

DE PACTIS SVCCESSORIIS
AD DECISION. SAXON. XIII. D. A. 1746.
COMMENT. II.

De iis, quae ad illustrandam legem nostram pertinere videntur, sinebat nuper instituti ratio pauca tantum delibare, adeoque, ne opusculum nimis mutilum relinquam, datamque fidem vt liberem, coeptam rem continuabo.

§. I.

De numero testium, aliaue solennitate, non opus erat, quicquam adiicere. At verba, quibus vtitur Legislator, *auf den Todesfall*, dicis, indicare mortis causa donationem, adeoque aut quinque testium praesentiam, vel, si pactio super bonis omnibus instituta sit, iuxta *Constit. I. P. III.* insinuationem iudicio factam desiderare, aut, quia non debet minus licere, cui plus licet, nobis persuadere, sublatam esse hac lege quinque testium ad mortis causa donationem rogationis, actusue legitimi, necessitatem. Videlicet, pactum supponere ius, vel in omnia bona, vel quotam eius, insignem certe partem succedendi, alteri pacto tributum, et esse in vulgus notum, donationem Romanis mortis causa dictam a nostris appellari *die Schenkung auf den Todesfall*. His omnibus effici, pactum successorium esse mortis causa donationem, eandemque, propter obiecti, in quo versetur, grauitatem, ista Romanis vsitata, praestantiozem.

§. II.

Habent haec, fateor, aliquam veritatis speciem. Praeter speciem nihil. In incongrua mortis causa donationis versione per verba *auf den Todesfall* la-

ret rei fallacia. Ethimologia pariter, atque ipsius rei natura, loquuntur, longe rectius facturos fuisse nostros, si istud mortis causa notassent, verbis *des Todes halber*, dum nouimus, posse sic inter viuos donari, vt rei donatae dominium ab herede demum donantis in donatarium transferatur. Ex quo intelligimus, dominii transitum ex donantis morte demum contingentem differentiam specificam inter mortis causa et inter viuos donationem haud constituere.

§. III.

Pacti successorii notio constituitur.

Vt de his omnibus rite, et rei subiectae accommodate, iudicare valeamus, distinguere debemus notiones pacti successorii, donationis inter viuos, atque donationis mortis causa. Istius descriptionem in §pho Ima dedi. Modo notes, fieri etiam posse, vt dominii rei singularis, vel quantitatis, alteri promittatur successio. Cuiusmodi successorium pactum, inprimis frequens et conspicuum, in feudis vasallum et simultanee inuestitos intercedit. Vtrumque, quia successio nem petit, vniuersale pariter, atque particulare, dominium rei subiectae ex promittentis morte demum stipulanti tribuit. Ipso iure, an, praeuia heredis praestatione, postea videbimus. Nec vniuersale, omnium bonorum, vel partis quotae successio debeatur, promittentem alienandi facultate exiit, quia vniuersitas minui et augeri patitur, ob eamque rem promissor non, quod iam habet, sed, quod aliquando in mortis articulo habiturus est, intelligitur promississe. Singulare contra, nisi res post mortem promissa rerum vniuersitatem constituat, quippe quae non minus incrementa ac decrementa admittit, promissionem, rem promissam haud iri alienatum, quippe ex alienatione promissio effectu destitueretur, natura sua inuoluit.

§. IV.

§. IV.

Pactum nostrum, si vniuersaliter conceptum est, ^{Eius discrimen a m. c. donatione.} omniumque bonorum donatio mortis causa facta, id commune habet, vt vtrumque negotium successionem in omnia bona, excluso penitus herede legitimo, efficiat, *conf. Const. Elect. Sax. I. Part. II.* liberam deinde inter viuos super rebus singularibus disponendi facultatem non adimat, illud, ex modo adiecta ratione, hoc, quoniam poenitendi licentiam donanti saluam relinquit. Quam ob rem ipsa bona, in vniuersum, vel specificè, donata, diserte donatario adimere, factum, quod ademptionem inferat, mortis causa aequè, ac inter viuos, committere donanti licet. Quae omnia in successorio pacto vidimus exulare. Caeterum donatio mortis causa rei donatae traditionem donatario factam non, vti nostrum, respuit. Habitoque ad externam formam respectu, in vulgus notum est, mortis causa donationem quinque testium praesentiam exigere. Eandemque, si vniuersalis est, modo cit. *Const. Electoral. Sax. I. Part. II.* iubet, coram iudice peragi. Nostrum contra, quum forma sine lege nulla sit, praeter ea, quae circa fundos et nomina, ad excludendam promittentis alienationem, exiguntur, nihil requirit. Nec duorum, vel trium testium praesentia ex *Constit. Elect. Sax. XLIII. p. II.* videri necessaria debet, quae rei probandae, non constituendae solennitatis, causa testes nominat, et consilium his verbis, non legem, continet, vti monet LEYSER. *ad Pandect. Spec. CCCVIII. Med. XII.* et ipse Serenissimus LLator nostra Decif. dum testium mentionem omnino nullam facit, tacite confirmat.

§. V.

Inter viuos donatio, qua id agitur, vt, recepta ^{Pactum successorium est species donationis.} donanti, donec vixerit, possessione, et fructuum percipio-

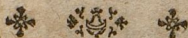
*tionis inter
vivos.*

ceptione, ius perfectum et irrevocabile in re donata, post mortem donatoris demum consecuturus dominium donatarius nascatur, a pacto successorio quemadmodum differat, minus expeditum est. Scimus enim, posse in hunc modum donationem fieri, *l. 35. §. 5. C. d. Donatt.* Et prout exceptio pacti, vel, si malis, doli mali, stipulanti obstat, qui promissa successione, rei traditionem, vivo promittente, petit, donatario in proposita specie non minus obstat. Neque existimandum est, alio quodam iure donatarium prae successore gaudere, ut ne fructuariam quidem cautionem postulare valeat *l. 62. D. d. Aedilit. Edict. v. MENKEN. ad Pandectt. Lib. VII. Tit. IX. §. 3.* Fateor, inter haec duo me plane nullum discrimen inuenire, ut potius existimem, nostrum negotium dictione donationis, in hunc modum conceptae, apte definiri.

§. VI.

*An exlgat, si
res donata
quingentos
solidos excedat, insinuationem iudicialem.*

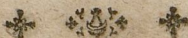
Quod si donationem in proposita specie pacifcentes fuerint professi, et res donata quingentos solidos excedat, scire interest, iudicialis insinuationis necessitas subsit, an minus? Qua de re sic equidem statuo, videndum esse, res simul donatario tradita, ab eoque capiendorum fructuum causa recepta fuerit, vel certe, brevis manus traditionem interuenisse, ex instrumento in rei probationem confecto pateat, an minus. Si prius, quoniam leges Saxonicae donationem ac traditionem ex liberalitate factam vnum idemque intelligunt, quod mihi videor ex *Part. II. Const. XII. §. 5.* verb. *So soll gleichgestalt auch die Uebergabe der Stamm Güther* etc. rubro *Const. XIII. ac XIV.* nec non *Part. III. Const. I.* ut et inprimis ex rubro *Decif. XXII. ac Decif. XXVI.* posse colligere, existimo, insinuationem iudicialem, ob generalita-

ralitatem *l. 36. C. d. Donatt. cit. Const. XII. ac Decif. XXVI.* quae leges ob reſeruationem uſufructus hancce neceſſitatem non remittunt, formam rei conſtituere. Sin poſteriorius, quia rei potius, quam uerborum, quibus exprimitur, habenda eſt ratio, firmitatem negotii ex noſtra Decifione iudicandam eſſe, certum habeo. Adeoque uſum uerbi donationis, ſi tale negotium ſubest, quale in ſpho Vta propoſui, pacti ſucceſſorii notionem non tollere, ut potius, niſi traditio fuerit ſubſecuta, uel iure intelligenda ſit, rei ſucceſſio potius alteri tributa, quam res ipſa donata eſſe, uideatur. Si quis forte, quod exemplo ſit, dixerit, hanc rem tibi dono, ut poſt mortem meam eam teneas, mihiſque ſuccedas.

§. VII.

Facta omnium bonorum donatione, quae ex *Differentia* promittentis morte demum exitum inueniat, an uerborum donationis ſucceſſionisque diſcrimen rem ipſam ingrediatur, diſpiciamus. Eiuſmodi donationes ex iure Romano admittere, ſecundum ea, quae in *l. 17. §. 1. D. ſucceſſorio.* *quae in fraud. Credit. l. 35. §. 4. C. d. Donatt. et l. 8. C. d. reuocand. Donatt.* continentur, nequaquam dubito. Eſſe uero eiuſmodi liberalitates ad ea bona, quae tum temporis donatoris propria ſunt, redigenda, praeterea, quod Romani pactum ſuper hereditate *l. 61. D. d. V. O.* bonis moribus aduerſari opinabantur, *§. 5. cit. l. 35. C. d. Donatt.* innuit. Igitur ſecundum dogmata huius iuris nec eiuſmodi donatio, eſſi nominata ſint omnia bona, transferendi uniuersalis dominii modum conſtituit. Id potius efficit, ut uel ſtatim, conſectio inuentario, ad certum redigatur, quid quantumque donationi inſit, uel, mortuo tandem donatore, quae tempore donationis factae in bonis donantis fuerint, donatarius probet, et uel ab eius herede condicat, uel, ſi iure ſubſecuta eſſe traditio intelligenda ſit, ab ipſo

ipso, alioque possessore, vindicet, *v. CARZOV P. II. Const. XII. def. 26. seq.*

§. VIII.

*Iure nostro
nulla est.*

Contra nostro iure, quo, super hereditate pacisci, turpe non habetur, quo verba communia, comprehendentia bonorum vniuersitatem, heredis institutionem inferunt, *v. Const. IX. part. III.* quo denique eius, in quem a viuo vniuersitas facti transfertur, quaecunque vel accrescunt, vel decrescunt, lucro damnoque cedunt, aliter statuendum esse, censéo. Nimirum, qui omnia sua bona alteri se donare profitetur, tum demum, si praesentia nominat, quae postea quaesuerit, in heredem transmittere; Sin omnia sua bona sic donat, vt, se mortuo, donatarius ea capiat, quanquam successione ne verbo quidem nominauit, neque iudicem pacti certiore fecit, certum habeo, stipulatorem, vel promissi acceptatorem, successorem hereditaque suam efficere.

§. IX.

*De differentia
inter donatio-
nem, et pactum
successorium.*

Ex praemissis hanc inter pactum successorium atque donationem constituo differentiam. Hanc illud tanquam speciem complecti. Esse videlicet pactum nostrum donationem certis limitibus circumscriptam, et in conuentionis finibus subsistentem. Donationem, nisi alia mens paciscentium appareat, id sua natura agere, vt statim dominium in donatarium transeat, quin sola donatio, reseruato donanti usufructu, dominii transitum per fictionem iuris efficiat, *l. 35. §. 5. C. d. Donatt.* qualis ex pacto successorio, viuente eo, cui succeditur, contingere non potest. Caeterum, iure nostro donatione non minus, atque pacto super successione inito, posse pariter vniuersae substantiae dominium, ac speciei, in alterum deuolui. Quae de effectis successorii pacti videntur monenda esse, prima mihi data occasione, adiciam.

T A N T V M.

ULB Halle
008 558 760

3

1078

1777, 6.

DISSERTATIO II.
DE SVCCESIONE PACTITIA
AD
DECISION. ELECTORAL. XIII.

DE ANNO 1746.

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
CONSENSV
PRAESIDE
D. HENR. GODOFREDO BAVERO

